

PM 2008:RI (Dnr 301-912/2008)

Nationell geodatastrategi 2008

Remiss från Lantmäteriet

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

1. Som svar på remissen Nationell geodatastrategi 2008 överlämnas och åberopas denna promemoria.
2. Protokollet i detta ärende förklaras omedelbart justerat.

Föredragande borgarrådet Sten Nordin anför följande.

Ärendet

Lantmäteriet har regeringens uppdrag att utarbeta en nationell strategisk plan för den samlade informationsförsörjningen inom geodataområdet. Som en del i arbetet ingår det svenska genomförandet av EG-direktivet Inspire. Stockholms stad har lämnat synpunkter på ett tidigare förslag och har nu fått möjlighet att lämna synpunkter på det reviderade förslaget. Staden har medgivits förlängd svarstid till den 30 maj 2008.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och stadsbyggnadskontoret.

Mina synpunkter

Förenkling och ökad samverkan kring geodata är nödvändig för en smidigare samhällsplanering. Stockholms stad har länge aktivt arbetat med geografiska data och ser en utveckling på området som angelägen. Förslagen i remissen är i många delar goda men för att geodatan ska kunna få full samhällsnytta krävs bland annat tydligare incitament och en säker finansiering. Jag instämmer i de synpunkter som stadsbyggnadskontoret framfört på remissen.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

1. Som svar på remissen Nationell geodatastrategi 2008 överlämnas och åberopas denna promemoria.

2. Protokollet i detta ärende förklaras omedelbart justerat.

Stockholm den 15 maj 2008

STEN NORDIN

Bilaga

Sammanfattning av Nationell geodatastrategi 2008

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Det antecknades till förteckningen att miljöpartiet lämnar ärendet utan eget ställningstagande.

ÄRENDET

Lantmäteriet har regeringens uppdrag att utarbeta en nationell strategisk plan för den samlade informationsförsörjningen inom geodataområdet. Som en del i arbetet ingår det svenska genomförandet av EG-direktivet Inspire. Stockholms stad har lämnat synpunkter på ett tidigare förslag och har nu fått möjligheter att lämna synpunkter på det reviderade förslaget. Staden har medgivits förlängd svarstid till den 30 maj 2008.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och stadsbyggnadskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 18 april 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Lantmäteriet har sänt rubricerat ärende för yttrande till ett stort antal kommuner och andra berörda instanser. Ärendet har inom Stockholms stad remitterats till stadsbyggnadsnämnden och stadsledningskontoret. Inom stadsledningskontoret har ärendet beretts av finansavdelningen.

De frågor som ställs i skrivelsen från Lantmäteriet är av den karaktären att de bäst besvaras av sakkunniga vid berörd facknämnd. Stadsledningskontoret har i övrigt inga synpunkter i detta ärende och lämnar därför inget formellt tjänsteutlåtande.

Stadsbyggnadskontoret

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande daterat den 6 maj 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Bakgrund

Regeringen beslutade den 21 juni 2006 att ge Lantmäteriverket i uppdrag att tillsammans med Geodatarådet och i samråd med andra berörda myndigheter samt Sveriges Kommuner och Landsting utarbeta en nationell strategisk plan för den samlade informationsförsörjningen inom geodataområdet. Vi lämnade våra synpunkter på det ursprungliga förslaget och har nu fått möjligheter att lämna synpunkter på det reviderade förslaget för 2008.

Övergripande kommentarer

Vi uppskattar betoningen på användarinflytande, stödet för samverkansmodellen, kopplingen till den allmänna teknikutvecklingen, fokuseringen på standardisering och behovet av utbildning och forskning.

Vi ser med tillfredsställelse på de senaste årens förbättrade samarbete mellan kommunerna och lantmäteriet men är samtidigt övertygade att det krävs en mängd åtgärder inom samverkansområdet för att offentlig och privat verksamhet inkl förädlingsmarknaden ska få en optimal tillgång till de databaser som vi bygger inom geodataområdet.

Som vi ser det har förslaget inte utvecklats särskilt vad gäller strategiska ställningstaganden. Materialet innehåller däremot en uppdaterad omvärldsanalys samt en rapportering av det arbete som påbörjats. Vi tycker det är utmärkt men det hade passat bättre under en annan rubrik. De strategiska delarna skulle kunna lyftas fram tydligare och kompletteras med årliga handlingsplaner som upptar de konkreta och tydligt tidsatta åtgärderna.

Aktiviteter inom insatsområden

Vi kommenterar i det följande förslagen till aktiviteter inom olika insatsområden.

Samverkan i nätverk som grund för infrastrukturen

Bra med insatser för att hitta incitament för ett aktivt deltagande från bl a kommunerna. Nuvarande avtal om dataleveranser från staden till lantmäteriet mot ersättning är ett bra exempel på effektivt incitament. Inspires genomförandebestämmelser måste beakta den svenska avtalsmodellen så att den kan fortleva och utvecklas.

Det är också viktigt att stimulera kommunerna att delta i geodataprojektet. Vi kan dock se svårigheterna att hinna med ett sådant engagemang. Stockholm har i snart 20 år aktivt deltagit pågående standardisering inom området geografiska data men kan inse svårigheterna för mindre kommuner både resurs och kompetensmässigt.

Informationsstruktur

Stadsbyggnadskontoret har som nämnts medverka i standardiseringsarbetet i snart 20 år. Det har vi haft stor nytta av i övergången till en ny lagringsstruktur för geografiska data på kontoret inom det s k Baggis-projektet. Kontoret är således på god väg att etablera en sådan informationsstruktur som geodatasamarbetet förutsätter. Sista steget i detta arbete är kontorets Baggis 03-projekt som bl a syftar till ordna en struktur för distribution av data inom staden, till externa användare t ex genom en nationell geodataportal samt stödja e-tjänsteutvecklingen. Det ger, enligt den PENG-analys (kostnads-nyttoanalys) som genomförts, även möjlighet att höja kvaliteten i leveranserna till lantmäteriet med åtföljande högre ersättning.

Teknisk infrastruktur

Vi välkomnar målet att bygga geodatastrategin på ett tjänsteorienterat arkitektur som bygger på standardiserade gränssnitt och meddelanden där data hämtas från källan. Detta innebär en stor fördel för kommunerna som kan bygga bra IT-stöd för sina egna processer men ändå samverka med stat och andra producenter av geodata. Vi förutsätter att även fastighetsdata ska fungera enligt denna strategi så kommunerna slipper köpa tillbaka information de en gång levererat.

Vi välkomnar även den modelldrivna informationsstrukturen som stämmer väl med stadsbyggnadskontorets engagemang i svensk standardisering inom STANLI .

Nationell metadatakatalog

Behovet av metadata är stort. Det har tidigare funnit flera initiativ på detta område som alla har misslyckats pga svårigheten att uppdatera dessa data. I Geodataprojektet föreslås att projektet tar fram en applikation som gör det möjligt för resp myndighet att skapa metadata som kan sökas via portalen. Vi ser här en risk att vi återigen får ett Metadataprojekt som inte blir underhållet. Det är viktigt att även utbyte av Metadata bygger på samma principer som Geodata, nämligen att data ligger lagrat distribuerat och kan sammanställas i portalen. Tidplanen i Inspire och geodatastrategin synes mycket kort.

Geodetiska referenssystem

Stoockhoms stadsbyggnadsnämnd har beslutat om övergång till Sweref99 under våren 2009.

Forskning, utveckling och utbildning

Vi har under senaste året noterat ökad konkurrens om den kvalificerade kompetensen inom geodataområdet. Utbildning vid Tekniska Högskolan tillgodoser inte längre det behov av tekniska lantmätare som föreligger och som kommer att bli än större i samband med förestående omfattande pensionsavgångar.

Regelverk

Vi vill understryka att frivillig samverkan är en grundförutsättning för stadens medverkan i genomförandet av geodatastrategin. Vi ser det således inte som ett hinder för att uppnå strategins mål utan som en förutsättning.

Däremot anser vi att beskrivningen av hindren inom säkerhets- och sårbarhetsområdet är relevant. Tillämpningen av gällande regelverk för hanteringen av geografiska data har komplicerat både upphandlingar och spridning av data.

Finansierings- och prismodeller

När det gäller finansieringen noterar stadsbyggnadskontoret åter att många anser att dagens priser för geodata är hämmande för en ökad användning. Kontoret som också är beroende av intäkter från försäljning av geografiska data har redan i tidigare remissvar påpekat användarnas oförmåga att dra nytta av de besparingar som bra geografiska data faktiskt möjliggör. Som ett exempel kan nämnas att stadsbyggnadskontoret halverat personalen inom stadens lantmäteriverksamheter med hjälp av den nya digitala tekniken. Till detta kommer nyttan i alla andra verksamheter i staden som använder kartor och annan geografisk information. Samma förhållande bör rimligen råda i samhället i övrigt. Kontoret vill därför framhålla att geografisk information måste garanteras en god finansiering där avgifter måste tillåtas spela en betydande roll.